

Verslaglegging

Raadscommissie 14 januari 2020

Aanwezig	Voorzitter	De heer P.G. Janssen	
	Commissiegriffier	Mevrouw R.C. Muller	
	Commissieleden	Mevrouw C.D. van Bentem De heer T.A. de Boer De heer R.J.B. den Burger De heer F.T.M. Cuppen Mevrouw S.R.E. Engelsma De heer T.T.M.G. Erkens Mevrouw A. Nijeboer De heer O.P. Velthuisen Mevrouw E.L. Vink De heer L. Bosscha De heer C.F. Geerdes	GemeenteBelangen VVD VVD D66 GroenLinks PvdA PRD GemeenteBelangen GroenLinks PvdA CDA
	Portefeuillehouders	De heer J. Maouche De heer J. Verstand	
	Insprekers		

De commissievergaderingen kunnen worden nageluisterd op raad.renkum.nl.

1	Opening, vaststelling volgorde en mededelingen
De voorzitter opent de vergadering om 20.00 uur.	
Agenda De agenda wordt vastgesteld.	
Mededelingen Aanwezigen op de publieke tribune worden erop gewezen dat de raadscommissie wordt uitgezonden en opgenomen.	
2	Burgerspreekrecht.
Er heeft zich niemand aangemeld voor het burgerspreekrecht.	
Besluit	n.v.t.
Actie	n.v.t.
3	Actieve informatieplicht collegeleden.
Wethouder Verstand heeft vijf mededelingen. - <u>Plannen Mariëndaal</u>: Mariëndaal heeft vorige week het college laten weten dat ze stoppen met de ontwikkeling van het Centrum van Landschap Kunst en Cultuur daar ter plekke. Dit heeft niets te maken met het besluit van de gemeenteraad dat hierover in de Perspectiefnota is genomen. - <u>Geothermie</u>: Er wordt landelijk onderzoek gedaan naar de warmte in de grond. Er lopen verschillende onderzoekslijnen door onze gemeente heen. Het kan zijn dat inwoners van het tweede end derde onderzoek dat gedaan wordt meer gaan merken omdat deze onderzoek dwars door onze gemeente gaan. Daarom is er 29 januari a.s. een bijeenkomst georganiseerd waarin wordt toegelicht wat een dergelijk onderzoek betekent. Er komt een kaartje waarop de lijnen te zien zijn. Dit krijgt de raad te zien. - <u>Bouwplan Kuipers en de Mozartlaan in Doorwerth</u>: Dit mag drie verdiepingen hoog worden, maar vorig jaar is gebleken dat ze de appartementen niet verkocht krijgen. Hier heeft overleg over plaatsgevonden en daar is uitgekomen dat er i.p.v. 15 appartementen 21 appartementen mogen worden gebouwd maar wel met drie verdiepingen. Dat was het struikelblok voor de omgeving overigens. De appartementen worden nu kleiner en daarmee denken ze dat ze beter te verkopen zijn. Er moet wel een compensatie tegenover staan heeft de gemeente gevonden en die is inmiddels betaald. Die wordt gebruikt in de directe omgeving, centrum Doorwerth, bijvoorbeeld extra parkeerplaatsen. - <u>Regionale Mobiliteitsvisie</u>: Vorig jaar is het visie document aan de raad voorgelegd "Duurzame mobiliteit en	

Verslaglegging

Raadscommissie 14 januari 2020

Bereikbaarheid van de Regio Arnhem Nijmegen. Twee van de vier projecten die daar instaan hebben betrekking op onze gemeente. Allereerst is er een idee voor een fietsroute van Westervoort via Arnhem Noord naar Oosterbeek en een tweede fietsroute vanuit Oosterbeek naar Nijmegen. Dat is de bekende fietsbrug die er dan moet komen. Belangrijk ook voor de Hes zo meteen. Er zit een 'maar' aan dat verhaal. Er is capaciteit nodig en er is geld nodig voor onderzoeken en om een en ander te realiseren. Het idee is geopperd om een mobiliteitsfonds in te stellen waarin iedere gemeente in eerste instantie € 1,30 per inwoners betaalt. Dat verzoek kwam rond het vaststellen van onze begroting en we hebben toen besloten niet mee te doen. Ook wilde we de discussie over de versterking van de regio afwachten. Op dit moment zijn er echter nog maar zes van de achttien gemeenten die het geld nog niet beschikbaar hebben gesteld. Drie daarvan hebben het al wel toegezegd. We zijn dus in een minderheid. Het college wil besluiten u in het voorjaar voor te stellen wel het geld beschikbaar te stellen.

Mw. Vink (GL) heeft een vraag. Weegt hetgeen de raad straks zegt over de versterking van de regio mee voor de wethouder wat betreft dit onderwerp?

Antwoord wethouder: Er zit wel degelijk een samenhang in en het weegt dus mee.

- **Wonen:** Ministerie heeft bedacht dat je als gemeente korting kon krijgen op de verhuurdersheffing per gebouwde sociale huurwoning. En dat is € 25.000, - per woning. In eerste instantie was dit niet voor gemeenten in onze regio. Een lobby bij de tweede kamer is succesvol geweest, want via een amendement is de korting nu ook voor onze regio beschikbaar. Het amendement is zo geformuleerd dat bepaalde steden worden genoemd en niet een regio. In Arnhem krijgt de woningbouwvereniging € 25.000 korting en 1 meter over de grens van Arnhem krijg je € 12.500 korting. Dat is een weeffout die geprobeerd wordt nog recht te trekken. Met stoom en kokend water wordt er nu een Woondeal in elkaar gedraaid. Moet volgende week klaar zijn en die kan o.a. zorgen voor een evenwichtige verdeling van de korting. Het ministerie wil ook een verstedelijkingsproces met ons afspreken. En dat is een proces waarin wordt aangegeven waar ga je die woningen bouwen. En hoe verhoudt zich dat bijvoorbeeld tot de RES. **U krijgt de informatie ook op papier via een raadsbrief.**

Mw. Nijeboer (PRD) heeft een vraag. Heeft de gemeente zelf ideeën over de verstedelijking en waar er gebouwd zou kunnen worden. Wethouder Verstand zegt dat we samen met de regio kunnen bepalen waar de nieuwbouw moet komen. Maar er is nu nog veel onduidelijk. Het is niet zo dat het ministerie het voor ons gaat bepalen.

Dhr. Geerdes (CDA) vraagt naar het meest recente document waarin voor onze gemeente staat aangegeven wat de zoekgebieden zijn voor de nieuwe woningen?

Wethouder Verstand antwoordt dat we geen zoekgebieden hebben. We hebben een lijst met projecten (bekende woningbouwlocaties) waar gebouwd kan worden. Is niet schokkend want er is niet zoveel ruimte. We gaan op uw verzoek naar aanleiding van de Perspectiefnota de komende tijd kijken waar er nog meer mogelijkheden zijn, maar dat staat los van de verstedelijkingsopgave.

Dhr. den Burger (VVD) vraagt naar de bijeenkomst over Geothermie. Die bijeenkomst vindt plaats op de dag dat er een raadsvergadering is. Is het mogelijk een andere datum te vinden.

Wethouder Verstand zegt dat de bijeenkomst vanaf 16.00 uur 's middags is en duurt tot 19.00 uur. **Wat de wethouder wel kan doen is vragen of het mogelijk is om ter plekke te gaan kijken, maar hij weet niet of dat lukt.**

Wethouder Maoche geeft aan dat er vandaag een raadsbrief is gestuurd aan de raad over de voortgang bij Parenco en de handelingen van de Odra en de Provincie. Op korte termijn staat een afspraak gepland waarin we gaan bespreken hoe we samen met Parenco de omgevingsdialoog kunnen gaan vormgeven.

Dhr. Velthuisen (GB) vraagt naar de antwoorden op de schriftelijke vragen die CDA en GB 74 dagen geleden hebben gesteld over Parenco.

Wethouder Maoche geeft aan dat de antwoorden op de vragen nog uitgezocht worden. Het kost tijd omdat er ongelofelijk veel tijd gaat zitten in het uitzoeken van de beelden. Daarom duurt het langer dan normaal. Maar de antwoorden komen eraan.

Besluit	n.v.t.
Actie	De toezeggingen staan geel gearceerd in de tekst aangegeven.
4	Rondvraag.

Dhr. Velthuisen (GB) heeft een vraag over de Renkumse Sleutel.

In de raadsbrief van 26 sept over de Renkumse sleutel wordt er gesteld dat er geen eigen financiële middelen zijn om dit initiatiefvoorstel uit te voeren. Bij de behandeling van de kadernota sociaal domein en in de commissie van

Verslaglegging

Raadscommissie 14 januari 2020

12 nov 2019 heeft Gemeente Belangen gevraagd of er al, zoals in het geamendeerde voorstel beschreven staat, is er subsidie voor dit voorstel aangevraagd bij de provincie?

De vraag wordt schriftelijk beantwoord.

Besluit n.v.t.

Actie De vraag van GB wordt schriftelijk beantwoord door wethouder Rolink.

5 Stand van zaken Onderzoekscommissie Horsa Glider.

Dhr. De Boer (voorzitter Onderzoekscommissie Horsa Glider) geeft de stand van zaken door.

De commissie heeft tijdens de eerste bijeenkomst van 20 december 2019 voorbereidende werkzaamheden gedaan. De commissie is bij elkaar geweest en heeft de taken verdeeld. Gekeken is naar de informatie die we nodig hebben om ons voor te bereiden. Uiteraard is ook gesproken over degenen die we willen uitnodigen bij de vragenrondes. De opgevraagde informatie hebben we nog niet ontvangen. De commissie verwacht de informatie deze week wel te krijgen.

De tweede vergadering van de commissie vond plaats op 8 januari 2020. Hier is gekeken naar de vraagstelling. Hier is uitvoerig over gesproken en de commissie is er nog niet uit. Wel is er een concept vraagstelling vastgesteld. Verder is er meer gericht uitvraag gedaan naar benodigde informatie vanuit de organisatie. Afsproken is dat in de periode tussen 3 en 14 februari a.s. de gesprekken zullen plaatsvinden. Die vinden plaats in de avonduren. Er is nog geen definitieve lijst met genodigden. De personen worden er brief uitgenodigd. We rapporteren maandelijks aan u en we maken de besluitlijsten openbaar.

Mw. Vink heeft twee vragen:

1. Komt de onderzoeksvraag na vaststelling door de commissie ter kennisgeving of ter goedkeuring naar de raad? Alleen wanneer de onderzoeksvraag tussentijds zou worden aangepast, dient dit ter besluitvorming aan de raad te worden voorgelegd.
2. Kunnen mensen zich melden bij de commissie wanneer ze informatie hebben of gehoord willen worden?

Antwoord 1: De onderzoeksvraag gaat ter kennisgeving naar de raad.

Antwoord 2: Dat kan, de commissie bepaalt alleen wel zelf wie er gehoord worden.

Overigens kan de commissie ook informeel gesprekken voeren, waarbij dan niet alle onderzoekscommissieleden aanwezig hoeven te zijn (art. 5 lid 4 Verordening, zie bijlage).

Besluit n.v.t.

Actie n.v.t.

6 Startnotitie Regionale Energie Strategie (RES).

Het geadviseerd besluit luidt in te stemmen met de startnotitie "RES Regio Arnhem Nijmegen"

Toelichting op beslispunten

Het opstellen van de RES Arnhem Nijmegen kent het volgende proces:

1. startnotitie
2. concept bod aan rijk
3. doorrekening door planbureau van de concept biedingen uit alle regio's
4. eind bod aan rijk.

We zijn nu in de fase aanbeland van het vaststellen van de startnotitie. De Regionale Energie Strategieën van alle 30 regio's moeten er samen voor zorgen dat het CO₂-reductiedoel uit het Klimaatakkoord haalbaar is. Met het vaststellen van de startnotitie, worden de uitgangspunten en spelregels in de regio Arnhem-Nijmegen vastgelegd. Dit vormt de basis van het proces tot aan bod.

Wethouder Maoche doet de aftrap. Toen de conceptnotitie in de vorige vergadering werd behandeld, was er weinig tijd en konden niet alle vragen beantwoord worden. Om nu de startnotitie goed te kunnen behandelen wil de wethouder hier graag goed de tijd voor nemen en vraagt om enige coulance.

Ander punt is dat met de agendacommissie is afgesproken dat de wethouder de raad maandelijks mee wil nemen in de commissievergadering over de voortgang. Het is belangrijk dat de raad tijdens het proces wordt meegenomen omdat niet de raad maar het college straks het besluit gaat nemen over het document.

Voor nu is er een presentatie voorbereid. Een zeer uitgebreide presentatie is dit.

Dhr. den Burger (VVD) wijst op de ingewikkeldheid van het document en de tijdsdruk in het proces. De vraag die hij stelt betreft de situatie dat de raad aan het document iets wil wijzigen. Het wil amenderen dus. Hoe gaat u daarmee om.

Verslaglegging

Raadscommissie 14 januari 2020

Wethouder Maouche geeft aan dat het complexe in dit document is dat wanneer één gemeenteraad het wil amenderen een andere gemeente het hier misschien niet mee eens is. Je kan niet eindeloos blijven vergaderen over elk amendement. Afgesproken is dan ook dat amenderen op dit stuk uiteraard vrij staat aan gemeenteraden, maar dat het dan alleen geldt voor deze gemeente en niet voor de regio. Hetzelfde geldt overigens voor moties. Geef mij vooral veel mee en daar kan ik mee op pad, maar amenderen wordt ingewikkeld.

Dhr. Erkens (PvdA) geeft aan dat dit dus kan betekenen dat er straks diverse startnoties circuleren die door diverse gemeenteraden zijn aangenomen. Wat is dan de kracht nog van zo'n document.

Wethouder Maouche zegt dan ook dat amenderen geen zin heeft behalve voor onze eigen organisatie en de raad van harte uitnodigt geen amendementen in te dienen.

Dhr. Erkens (PvdA) zegt dat Renkum dus een startnotitie krijgt die anders is voor ons. Zo ontstaat er onduidelijkheid.

Wethouder Maouche zegt dat het een democratisch recht is om te amenderen en tegelijkertijd is het onverstandig om het te doen.

Dhr. Geerdes (CDA) vraagt op welk moment er geamendeerd kan worden op de inhoud. We worden bij gesproken elke maand. Wordt dan de inhoud gedeeld? En hoe bespreken we dit met elkaar. En hoe kunnen onze inwoners, bedrijven en organisaties hier nog iets van vinden. In juni wordt het concept bod al gedaan.

Schets de inhoudelijke sturingsmomenten in het openbaar wat dit proces betreft.

Wethouder Maouche geeft aan met de agendacommissie besproken te hebben elke maand een half uur, mag ook een uur zijn, de raad bij te praten. Mag ook in de commissie zijn en dat dan de camera's draaien. Tijdens die gesprekken hebben we het over de inhoud, over het proces en de voortgang. Alle stukken die relevant zijn krijgt u dan vooraf toegestuurd zodat u de tijd heeft hier kennis van te nemen. We moeten alles uitvinden, we hebben dit nooit eerder gedaan. Als er dan een motie is, dien dan een motie vreemd in waarin u mij dan de opdracht geeft. We moeten het samen uitvinden.

Dhr. Geerdes (CDA) geeft aan dat het tijdspad kort is. Heeft u zelf wel een spoorboekje? Het gaat waarschijnlijk om vier commissievergadering.

Wethouder Maouche komt met een slide in de presentatie waarin dit aan de orde komt. Wanneer gaan we wat doen en met wie gaan we wanneer in gesprek.

Dhr. den Burger (VVD) zegt het is nog maar een startnotitie. In juni moet iets worden vastgesteld. Ook dan geeft u aan "niet amenderen".

Wethouder Maouche interrumpeert. Wat we gaan doen met de RES is zoekgebieden zoeken. We gaan niet voor u bepalen waar wel of niet windmolens kunnen komen. Als het gaat om ruimtelijke ordening bent u als raad aan zet, te allen tijde. Alleen wat het Rijk ons vraagt is om in kaart te brengen hoeveel terra watts we per uur in potentie kunnen opwekken met inachtneming van allerlei randvoorwaarden als landschap, inpasbaarheid, samenleving, enz. U heeft dus altijd de mogelijkheid niet in te stemmen, dat hoop ik overigens niet. U krijgt natuurlijk ook de gelegenheid om uit te spreken of u kunt leven met het concept bod. De uitdaging die we hebben als regio om die rekenslag met elkaar te gaan maken en de situatie is geenszins ideaal. Uiteindelijk hebben we in de gemeente Renkum geen grootschalige mogelijkheden om energie op te wekken. Dat is ook al besproken met de provincie. In andere gemeenten is de situatie anders en daar slaat de angst ze om het hart. We moeten wel met elkaar hierover in gesprek. Het concept bod moet er komen.

Dhr. Neijssen (beleidsambtenaar) geeft de presentatie. De presentatie wordt bij het verslag gevoegd.

Woordvoerders zijn: dhr. den Burger (VVD), mw. van Bentem (GB), dhr. Erkens (PvdA), mw. Engelsma (GL), dhr. Cuppen (D66), mw. Nijeboer (PRD), dhr. Geerdes (CDA).

Vragen en opmerkingen uit de commissie.

VVD:

- Er is een ruimtelijk probleem door verschillende opgaven. En toch wordt er gezegd we hebben het niet over ruimtelijke besluitvorming. Dat zou betekenen dat het aanwijzen van de zoekgebieden vrijwel zeker ook aanwijzing hiervan betekent. Dan ontstaat er angst dat er geen keuzemogelijkheid meer is in de volgende fase.
- De manier van besluitvorming baart eveneens zorgen. Hoe ga je het consensus probleem oplossen met het huis van Thorbecke waar elke gemeente afzonderlijk mee te maken heeft.
- Pagina 13 van de startnotitie: "Het is aan de bestuurder op welke wijze de RES wordt besproken in de gemeenteraad en hoe en wanneer inwoners worden betrokken". Het betreft hier een visie document en dat is normaal gesproken "van de raad" en de raad stuurt het college op pad om hiermee aan de slag te gaan. Nu zien we een omkering. De VVD heeft moeite met die omkering.

Verslaglegging

Raadscommissie 14 januari 2020

- Er wordt bepaald dat hoe er ruimtelijk ingepast wordt een lokale bevoegdheid is en blijft. Maar er staat niet bij 'wat'. Als het volume oneindig is dan ontstaat de figuur dat er kwantitatief iets wordt in gekieperd. En verdeel het dan maar. Dat kan tot onaangename situaties leiden. Er had op z'n minst het woordje 'wat' moeten staan en dat we daar nog inbreng op zouden hebben. Dat er een regionale solidariteit moet zijn, is helder, logisch en nodig. Maar als je het woordje 'wat' weghaalt bij de gemeente dan haal je wel iets fundamenteels weg.

GB:

- GB was eerst blij dat er een startnotitie lag. Dat is namelijk het moment voor een raad om input mee te geven aan je bestuurders. Maar het blijkt al in kannen en kruiken te zijn. Gevoel van 1-0 achterstand.
- Een ander ding is de Versterking Samenwerking regio Arnhem Nijmegen. Daar is veel over gesproken, ook met de andere raden. En over het meegaan met die samenwerking is nog lang niet alles gezegd. Betekent het nu dat wanneer we met de RES meegaan dat we ook meegaan in de samenwerking met de regio Arnhem Nijmegen? Moeten we niet meegaan met de Food Valley of de regio's samentrekken. Zijn we benaderd door de Food Valley regio?
- Betrekken van de samenleving dat voelt goed voor zover we dit gehoord hebben hier. Nu is wel de tijd m zelf naar buiten te gaan. De wijken in en praten over wijkinitiatieven. Aar hoe gaan we dat doen? Liggen er linkjes met de Jongerenraad?

PvdA

- Niet zo blij met dit voorstel. Geen kritiek op dit college, want het komt van een hoger gremium. PvdA is niet blij met gelopen traject en het nog te lopen traject en ook niet over de inhoud.
- Er is eerder al gesproken over het concept en wel onder tijdsdruk. Dit heeft geleid tot een brief. In de bijlage kunnen we nu teruglezen wat er met onze opmerkingen en suggesties is gebeurd. Daar word je niet blij van. Er is niet veel mee gebeurd. En dan ligt er nu een voorstel waar je alleen maar ja op kan zeggen. Amenderen kan niet en heeft geen effect. De provincie heeft het al feitelijk vastgesteld.
- In het verlengde van de opmerking van GB vraagt ook PvdA zich af of we verder wel zo blij moeten zijn met een verdere invulling van de samenwerking binnen de regio Arnhem Nijmegen.
- De inhoud is redelijk abstract, veel ruimte in de formuleringen, lastig te doorgronden. Het is een startnotitie maar het verhaal is niet echt motiverend en uitnodigend.
- En hoe nu verder? Pagina 12 staat iets over de uitgangspunten. Daar staat dat het concept bod ter informatie KAN worden voorgelegd maar het wordt wel vastgesteld door provinciale staten. Wat is de betekenis van het woordje "kan"?
- Iets verder staat 'de provincie zal haar rol richting partners oppakken'. Is dat een dreigement?
- Op pagina 13 staat dat we de vrijheid hebben om zelf iets te doen met communicatie als de inhoud maar niet gewijzigd wordt. Alweer een waarschuwing. Klopt dit?
- Op pagina 14 staat iets over de mate van participatie van lokale inwoners en bedrijven. Dat kan je mooi lezen maar er staat als gemeente mag je het zelf uitzoeken.
- Conclusie: geen echte rol van de raad, inwoners en andere participanten wat betreft het vervolgtraject. Behalve dan de toezegging van de wethouder dat we meegenomen worden. Nee zeggen kan niet, dus dn maar ja zeggen met pijn in het hart. Wat PvdA betreft is dit wel eens maar nooit meer.

GL:

- Het lijkt GL wat laat om pas naar de inwoners te gaan wanneer het concept bod er ligt. Hoe zit dat?
- Op pagina 6 wordt gesproken over een integrale afweging bij elke stap waarbij we streven naar vier punten. Is er een bepaald gewicht gegeven aan die vier punten en ook in die volgorde? Of zijn ze even belangrijk bij de afweging?
- Op pagina 10 punt 3.3 waarom staat hier dat er uitgegaan wordt van de maximale potentie? Is dat wel realistisch en welke middelen hebben we om hier zo dicht mogelijk bij in de buurt te komen?
- Er is aangegeven dat we niet kunnen amenderen of moties maken, maar op pag. 12 staat dat de gedachten van een omgevingsfonds wordt meegenomen. Dat verdient volgens GL veel meer aandacht. Hoe staan de andere fracties daarin en kunnen we hier iets mee?

D66:

- Eens met PvdA dat er iets ligt waar je alleen maar ja op kan zeggen. Het is ook een abstract stuk. Wat wordt er bijvoorbeeld mee bedoeld wanneer er staat dat er gekeken wordt naar een evenwichtige verdeling van lusten en lasten? Is dat in regionaal verband?
- Wat is de samenhang met andere plannen? Gelders Energie akkoord, de Routekaart, de Omgevingsvisie, het Omgevingsplan, de gemeentelijke RES-tafels die geweest zijn. Hoe verhouden die zich tot elkaar?

Verslaglegging

Raadscommissie 14 januari 2020

- Er staat in de notitie erg weinig over de waterkrachtcentrale. Het is vooral wind en zon. Waar is het water?
- En tenslotte de zonneparken. We zijn wat Natura 2000 betreft toch een erg krap bemeten gemeente. Hoe gaan we daar nu mee om?

PRD:

- PRD deelt veel van de zorg die hier is geuit.
- Waarom hebben we het steeds over energie opwekken en niet over reductie van energie gebruik? Mist in dit verhaal.
- Moeten we niet verder kijken dan onze regio? Moeten wij als klein Renkum nou zoveel energie opwekken?

CDA:

- CDA deelt de analyses van de vorige sprekers. CDA is enorm bang dat we straks in augustus terugkijken en dat we het gevoel hebben dat het ons allemaal is overkomen. Wat kunnen we bedenken om hier tegenwicht aan te bieden. Misschien een gezamenlijk motie? Wat CDA betreft kunnen we alleen maar tegenwicht bieden wanneer je het niet meer hebt over terugkoppelen vanuit de regio, want dan overkomt het je. Dus zelf met visie op pad gaan en denken dit wil ik aan de regio meegeven.
- Er is een probleem hierbij, namelijk dat er geen visie is in deze gemeente over grootschalige opwekking van energie en dit is een breed gedragen beeld in deze raad. Dit raakt de RES op inhoud.
- Pag. 8 zegt dat de RES aangeeft vanuit technisch juridische en ruimtelijke potentie en vanuit maatschappelijk oogpunt de meest kansrijke zoekgebieden worden gezien. Quadenoord heeft ons geleerd dat je daar van mening over kan verschillen. Daar hebben we wel een debat over gehad in deze raad. Maar wat zijn de ruimtelijke kansrijke gebieden daar wil je als raad toch over in gesprek met elkaar en met de inwoners. Laat het ons niet overkomen! De vraag is hoe denkt de wethouder het te kunnen organiseren dat we in plaats van terugkoppelen het omdraaien en met een visie de regio ingaan de komende maanden. En hoe passen we dit in bij het proces rondom de Omgevingsvisie? Dus hoe bepalen we eerst wat onze omgevingsvisie is en iet de RES inpassen in onze omgevingsvisie.

De wethouder reageert op de eerste termijn.

Hoe kunnen we ervoor zorgen dat we aan het stuur blijven en niet meehobbelen met de regio? Het staat buiten kijf dat we tot en met juni geen Omgevingsvisie in elkaar gaan draaien. Daarvoor heb je meer tijd nodig. Wat we wel gaan doen is de visie op grootschalige opwek doen. En dat is onze taak als gemeente. Daarom gaat hert in dit stuk ook niet over besparing. Dat is al afgesproken. We moeten elk jaar een besparing realiseren van 1,5%. Dat is een uitgangspunt. Hebben we nog niet gehaald maar moeten we wel realiseren. Wat het idee is van de wethouder is uit te gaan van onze eigen visie op grootschalige opwek. Dat moeten we zo snel mogelijk met elkaar en met de inwoners gaan bespreken. Het is immers de kern van het hele verhaal. Ook dat is niet volgende maand geregeld. Daar zijn we mee bezig. Dat kunnen we gebruiken om mee te nemen bij het vaststellen van het concept bod. Uiteindelijk is het zo dat een zoekgebied geen juridische entiteit is. Dus al zou er een vlek op ons binnenveld komen dan kunnen we gaan kijken hoeveel windmolens of hoeveel terra joules kunnen daar opgewekt worden. Maar dan hebben we het nog niet gehad of dat ook maatschappelijk wenselijk is en of de raad ermee heeft ingestemd. De wethouder begrijpt dat als er zo'n kaart ligt dat het dan gaat leven. En daarom moeten we helder zijn naar onze inwoners over de status van dit hele verhaal. Het gaat niet om het verdelen van "jij krijgt zoveel windmolens en jij zoveel". Het gaat erom wat we als regio, in ogenschouw nemend de maatschappelijke wenselijkheid, de ruimtelijke inpasbaarheid, met elkaar kunnen doen. En wat word je vergund tot en met 2030. Stel wij sturen dat verhaal naar PBL en die gaat het doorrekenen, en dan blijkt het is niet genoeg. Dan kunnen er twee dingen gebeuren. Namelijk het komt terug naar de regio en we moeten er opnieuw naar kijken. Of het kan zijn dat het Rijk dan wel de provincie gaat zeggen deze regio zit misschien wel vol.

En we kunnen het beste samen gaan nadenken over hoe we die visie op grootschalige opwek gaan maken.

Dhr. den Burger (VVD) vraagt of de wethouder niet met een klein amendement op pad kan. Er staat namelijk op pagina 12 "hoe iets lokaal en ruimtelijk ingepast wordt, wordt overgelaten aan de lokale overheden". Wat vindt de wethouder ervan wanneer daar komt te staan "wat en hoe"?

Wethouder Maouche antwoordt dat dit per definitie altijd de raad die daarover gaat. We hebben het over twee situaties, namelijk de potentiële situatie en de werkelijke situatie. Over de potentiële situatie gaat het in dit stuk. Over werkelijke situatie gaat de raad. Als u al vindt dat r windmolens mogen komen, gaat u ook over hoe hoog die zijn en hoeveel er mogen komen.

Dhr. den Burger (VVD) zegt dat we niet gaan over dat het mag.

Wethouder Maouche zegt dat de lokale overheden gaan over het hoe en het wat, wat betreft de lokale situatie.

Want de raad gaat over het ruimtelijke beleid. Pas aan het eind van het hele circus u zegt we willen geen windmolens en het kan ruimtelijk wel dan komt het huis van Thorbecke om de hoek kijken. Dan kan er een

Verslaglegging

Raadscommissie 14 januari 2020

inpassingplan van de provincie komen op basis van de Elektriciteitswet. Als er een bedrijf komt en die zegt ik wil windmolens bouwen en u zegt dat mag niet en het kan ruimtelijk en juridisch gezien wel, dan verplicht de Elektriciteitswet de provincie om een inpassingsplan te maken. Maar dat is aan het eind van het verhaal en heeft u alle mogelijkheden al ingezet om het anders te doen.

Dhr. den Burger (VVD) vraagt wederom naar de wenselijkheid van het kleine amendement. Wethouder Maouche zegt je kan het proberen, maar per definitie geldt het dan allen voor onszelf tenzij er in de regio draagvlak voor is. En dat moeten we bekijken.

VVD geeft aan dat de ruimte claim heel groot is. Dat is evident. We weten allemaal dat zoveel huizen, zoveel kilo watt energie, zoveel natuur met elkaar botsen. Daarom doen we ook de exercitie om te kijken waar doen we het wel en waar doen we het niet in potentie. Dan volgt er een Omgevingsvisie waarin staat hoe wel het willen hebben, integraal afgewogen. Zoekgebieden lijken vast te staan, wordt gezegd. Samen met alle stakeholders hebben we bouwblokken vastgesteld. We gaan de lijnen in het landschap volgen. Dat doen we van Oost naar West en andersom. Dat past beter omdat we dan de rivier volgen. Op basis daarvan gaan we dan kijken, waar kan het dan. Praktisch voorbeeld: Tussen de A15 en de Betuwelijn daar ligt een strook die natuur zou moeten worden maar wellicht moeten we daar een andere keuze in maken als regio. Dan ga je uitrekenen wat het oplevert zonder de beperkingen die er ook zijn.

Wat betreft hetgeen op pag. 13 staat zegt u dit is een omkering, want wie is er nu eigenlijk de baas? Dat bent u, alleen we hebben een opdracht van het Rijk gekregen en we moeten een democratisch proces volgen dat we niet zelf hebben gekozen. Maar het Rijk heeft dit proces en de regio voor ons gekozen. Dus aansluiten bij de Food Valley is uitgesloten. We zijn wel in nauw contact met ze en andere regio's om te kijken wat we kunnen uitwisselen. Praktisch voorbeeld daarbij is bijvoorbeeld Parenco.

Het lijkt allemaal in kannen en kruiken zegt u. U heeft de concept startnotitie gehad. Daar heeft u opmerkingen bij gemaakt en die hebben we meegenomen naar de regio. U geeft aan et teleurstellend te vinden hoeveel daarvan is terug te zien. In de regio hebben we gemeend dat in dit stuk alle opmerkingen zo goed mogelijk zijn verwerkt. We moeten naar buiten naar onze inwoners. Dat vindt de wethouder ook. En dan moet het gaan over hun dorp en hun wijk. Dan komende inwoners op de been om mee te praten en die kans willen we benutten en oppakken. Jongeren benaderen dat is een goed initiatief maar hoe dan. Via de Jongerenraad kan dit, maar we gaan ook kijken of we dit via de scholen kunnen doen of op de sportclub. Dat moet nog wel worden georganiseerd. De intentie is om naar de jongeren toe te gaan.

Dhr. Velthuisen (GB) vraagt hoe we de senioren gaan benaderen?

Wethouder Maouche vindt dit een uitstekende vraag. Hoe gaan we de inclusieve samenleving en participatie vormgeven? Dat zijn moeilijke vragen maar ook daar geldt dat je een manier moet vinden om senioren te interesseren.

Pag. 12 het concept bod kan aan de partijen worden voorgelegd. Wat wordt bedoeld met "kan"? Het gaat erom dat wij als gemeente zelf verantwoordelijk zijn over de manier waarop we onze raad betrekken. Het concept bod wordt uiteraard aan u voorgelegd maar dan ter informatie en niet ter vaststelling. Dat is in tijd niet haalbaar.

Dhr. Erkens (PvdA) interrumpeert. In de zin daarboven staat dat de besluitvorming en het definitieve bod plaatsvinden in het hoogste democratische organen (gemeenteraad). Besluitvorming is iets anders dan ter informatie aanbieden.

Wethouder Maouche reageert. Het is een onduidelijke zin. Maar het gaat over die stukken waarover de raad besluit. Het gaat alleen niet over het concept bod. Het concept bod gaan we niet redden en dat gaat ter informatie naar de raad. De provincie pakt haar rol naar haar partners op. De provincie is de hoeder van alle RES-sen. Zij begeleiden ons in deze complexe taak. Mocht het zo zijn dat een gemeente zegt we gaan niet mee doen dan moet de provincie bemiddelen. Een inpassingsplan is ook een bevoegdheid van de provincie.

Als gemeente hebben we de vrijheid wat betreft de communicatie naar onze inwoners en dat proberen we zo proactief mogelijk op te pakken. Het is lastig om te communiceren over iets dat er nog niet is en een zo complex proces. Voorstel is dan ook om met de inwoners te praten over de visie op de grootschalige opwek. En dat zit voor het vaststellen van het concept bod.

Dhr. Erkens (PvdA) interrumpeert. Het gaat dan niet om slimme opmerkingen van onze inwoners die we mee kunnen nemen. Het gaat dan alleen om wat er nu gebeurt in de regio. Wethouder Maouche wijst erop dat onze inwoners verenigd zijn zoals Vijf Dorpen en die zitten al aan tafel. Dan hebben we inwoners die expert zijn op dit gebied. En die hebben ook alle ruimte om mee te praten. De gemiddelde inwoner die wil het hebben over concrete zaken. En daarom is ons voorstel het met hen te hebben over de visie grootschalige opwek.

Dhr. Erkens (PvdA) interrumpeert. Wat betekent dan dat je de inhoud niet mag wijzigen.

Wethouder Maouche zegt dat hij alles meeneemt in de onderhandelingen over het concept bod.

Wij hebben wel invloed op wat er gaat komen door het proces dat wordt gelopen.

Dhr. Geerdes (CDA) vraagt wat er in de tas zit van de wethouder als hij gaat onderhandelen in de regio. Kunnen we dat hier niet beter organiseren namelijk op de inhoud van wat er in die tas zit.

Verslaglegging

Raadscommissie 14 januari 2020

Wethouder Maouche zegt dat het gesprek gevoerd gaat worden. Het gesprek over de visie op grootschalige opwek gaat in die tas en wat u en de inwoners daarvan vinden. De wethouder heeft nu even geen pakkend antwoord. Ik kan hierover wel een voorstel doen. Hierop probeert de wethouder op terug te komen deze maand. Mw. Engelsma (GL) zegt dat wij als raad proactief aan gaan dragen wat we willen en dat kan besproken worden wanneer we hier maandelijks over praten.

Dhr. Geerdes (CDA) denkt aan één thema met informatie waarover gesproken kan worden tijdens een raadscommissie.

De wethouder beantwoordt de vraag over de lasten en de lusten van D6. Hier wordt bedoeld de lusten en lasten van onze inwoners. Daar moeten we in de regio over praten op hoger niveau. Op kleiner niveau gaat het ook over de lusten en lasten van onze eigen inwoners.

Wat betreft de samenhang met de andere visies is de Omgevingsvisie uiteindelijk het overkoepelende plan dat u gaat vaststellen. Wat er hier gebeurt is dan ook geen visievorming maar een reken exercitie. Overigens moet die visie grootschalige opwek wel passen in de Omgevingsvisie.

Dhr. Velthuisen (GB) vraagt naar het nut van het zelf opstellen van die visie wanneer we toch overruled kunnen worden door de provincie. Wethouder Maouche reageert. De provincie moet een inpassingsplan opstellen, maar dat laat onverlet dat het absoluut zin heeft om een visie op te stellen. Sterker nog als je het niet doet weet je zeker dat de provincie een inpassingsplan gaat opstellen.

Andere stukken zijn dus niet waardeloos. Ze gelden nog tot u ze aanpast. De waterkrachtcentrale staat niet in de tekst. Dat klopt U heeft dat wel aangegeven. Zon en wind is het grootste blok, daarom is het opgenomen, maar alle vormen van opwek worden meegenomen dus ook water.

Moeten we niet verder kijken dan de eigen regio? Windmolens op zee gaat al gebeuren. Dat zit er al in. Dus onze taak is om te kijken als regio wat we kunnen opwekken. Uiteindelijk is het hele klimaatakkoord al besloten wie wat moet gaan doen. Industrie zoveel, mobiliteit zoveel, enz.

Woordvoerders in tweede termijn: dhr. Erkens (PvdA), mw. Engelsma (GL), dhr. Cuppen (D66), mw. van Bentem (GB), mw. Nijeboer (PRD), dhr. Geerdes (CDA), dhr. den Burger (VVD).

- Vraag om reacties op voorstel Omgevingsfonds.
- Welke ruimte zit er om als gemeente toch iets anders te willen, bijvoorbeeld in andere regio of alleen.
- Beeld schetsen hoe regio's onderling afspraken maken?

Wethouder Maouche zegt dat er contact is tussen de RES voorzitters Er worden ook afspraken gemaakt wat we gaan doen met elkaars bronnen. Bijvoorbeeld Parenco.

Als er geothermie zit waar Parenco gebruik van kan maken, moeten we dan ons bestemmingsplan aanpassen?

Dhr. Neijssen (beleidsambtenaar) antwoordt. Winnen van geothermie op die locatie dan moet je denken aan het bouwen van een gebouw en dat past niet in het bestemmingsplan.

Wethouder Maouche zegt dit is dus iets voor de toekomst. Wat we wel weten is dat Parenco restwarmte heeft en dat kunnen we natuurlijk wel gaan gebruiken. Twee kanten van dezelfde medaille. Dat proces moeten we nog gaan voeren en dat gaan we niet beantwoorden in dit stuk.

Is het mogelijk meer te besparen dan hoeven we minder op te wekken? En hoe komt het dat we nu de besparing niet halen?

Wethouder Maouche zegt dat we het nu hebben over opwek omdat de taak is die we hebben meegekregen.

Uiteindelijk als je een windmolen maakt is het super energie positief, maar de opgave die we met z'n allen hebben is dat mensen in niet in te grote auto's rijden en minder apparaten aanschaffen.

Is er een toezegging gedaan door de wethouder met een thematisch aanpak van een visie? Of moet de raad dit concreet maken in een motie. Wethouder Maouche zegt toe deze maand nog te komen met een invulling van die momenten. Daarbij zegt hij wel dat het best nog lastig is.

Wat betreft het omgevingsfonds het volgende. Het staat er niet hard in omdat je het op verschillende manieren kunt doen. Het kan bijvoorbeeld ook regionaal en die onderhandelingen zijn nog gaande. Er wordt gekeken hoe we met het probleem van de lusten en lasten moeten omgaan.

CDA en GB staan er niet negatief tegenover.

Mw. Engelsma (GL) vraagt of het helpt om een motie te maken voor deze gemeente. Wethouder Maouche beaamt dit en is daar een voorstander van.

Dhr. Neijssen (beleidsambtenaar) beantwoordt de vraag van GB wat de reacties zijn geweest in andere

Verslaglegging

Raadscommissie 14 januari 2020

gemeenten op deze startnotitie. De inhoudelijke reacties kent hij niet, wel weet hij dat het in 12 gemeenten inmiddels is vastgesteld.

De voorzitter concludeert dat het als een discussiestuk naar de raad gaat. Immers GL maakt een motie. Is het een motie over een fonds in onze gemeente dan apart doen. Als het regionaal bedoelt is dan raadt de wethouder het af.

De VVD bereidt een amendement voor.

Besluit	De startnotitie RES gaat als bespreekstuk naar de raad van 29 januari 2020.

Actie	De toezeggingen staan geel gearceerd in de tekst

7	Verslaglegging van de vergadering van de raadscommissie van 4 december 2019.

Het verslag wordt vastgesteld.

Besluit	Vastgesteld.

Actie	n.v.t.

8	Ingekomen stukken a. Inzicht kosten Horsa project; brief van het college van B&W van Renkum van 3 december 2019. b. Amendementen begroting 2020; brief van het college van B&W van Renkum van 12 november 2019, zaaknummer 97281.

Besluit	Conform.

Actie	n.v.t.

9	Sluiting.

De voorzitter sluit de vergadering om 22.28 uur.